

Svar på skriftligt spörsmål SSS 267/2015 rd

Svar på skriftligt spörsmål om lagberedningens öppenhet och om god förvaltning

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 267/2015 rd undertecknat av riksdagsledamot Olli-Poika Parviainen /gröna m.fl.:

Ämnar regeringen uppdatera rekommendationen om statsförvaltningens kommunikation eller ge nya anvisningar om hur den ska tillämpas vid ministerierna och

hur tänker regeringen förbättra öppenheten, transparensen och medborgarnas möjligheter att delta i ministeriernas lagberedning i enlighet med regeringsprogrammet?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Rekommendationen om statsförvaltningens kommunikation uppdaterades senast för fem år sedan. Rekommendationen som blev färdig i september 2010 ersatte statsrådets kanslis rekommendation om statsförvaltningens kommunikation från 2002. Avsikten är att uppdatera rekommendationen nästa gång under 2016. Omarbetningen sker som tjänsteuppdrag vid statsrådets kansli i samarbete med de övriga ministerierna.

Statsförvaltningens värdegrund bygger på den demokratiska rättsstatens och det nordiska välfärdssamhällets värderingar. Den viktigaste grundläggande rättigheten med tanke på statsförvaltningens kommunikation är rätten att ta del av myndigheternas offentliga beslut och beredningen av dem. Denna rätt yttrar sig i offentlighetsprincipen och i myndigheternas skyldighet att producera och sprida information. De här principerna för rekommendationen från 2010 är fortfarande aktuella och ligger till grund för lyckad kommunikation vid statsförvaltningen.

På statsförvaltningens kommunikation inverkar samma faktorer och förväntningar som på förvaltningen i allmänhet. Öppenhet, att man utgår från medborgarnas behov, deltagande och växelverkan är viktiga mål. Kommunikationen är aktiv och betjänande. Den utgår från mottagarens behov, rättigheter och intressen. Öppenhet vid beredningen av beslut är även i fortsättningen en bärande princip i kommunikationen och i planeringen av den.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 267/2015 rd

Statsrådets kommunikationsavdelning vid statsrådets kansli ska fortsätta att ordna utbildning för ministerierna och tjänstemännen inom förvaltningen inom kommunikationens olika delområden. Utbildningar i kommunikation har ordnats några gånger per år i samband med kurserna för föredragande samt omkring en gång per år under de utbildningar som ordnas för de tjänstemän som ansvarar för statsförvaltningens kommunikation.

Att lagberedningen ska vara öppen har beaktats i alla handledningar och anvisningar som gäller lagberedning.

I Processhandbok för lagberedningen (<http://lainvalmistelu.finlex.fi/>) betonas hur viktigt det är att höra intressenterna och beakta deras synpunkter under hela beredningsprocessen. I handboken betonas också att innehållet i hörandet ska offentliggöras.

Enligt anvisningarna för utarbetande av regeringspropositioner, Hallituksen esitysten laatimisohteet, ska det i motiveringen till en regeringsproposition finnas ett avsnitt som beskriver beredningen av propositionen. I avsnittet återges hur beredningen framskridit och de organ som deltagit i olika skeden av beredningen samt deras förslag i korta huvuddrag. I motiveringen till propositionen listas också de remissinstanser som hörts i samband med beredningen. Om det i samband med beredningen ordnats särskilda informations- och diskussionsmöten ska också dessa nämnas.

Anvisningarna Hallituksen esitysten laatimisohteet omarbetas för närvarande. Vid omarbetningen beaktas öppenhet som en förutsättning för god lagberedning.

I sitt program har regeringen fastställt att det i anslutning till statsrådet inrättas ett organ som ska utvärdera konsekvensbedömningarna i regeringspropositionerna. Denna granskning ökar i synnerhet konsekvensbedömningarnas transparens. Organet fokuserar i sin bedömning på hur hållbara, tillräckliga och öppna motiveringarna till konsekvensbedömningarna är.

Vid justitieministeriet har en ny anvisning för hörande vid författningsberedning beretts och den kommer efter att den meddelats att stå till förfogande för lagberedarna vid ministerierna under alla lagberedningsarbeten. För närvarande ordnas ett omfattande hörande om anvisningen. Enligt anvisningen ska ministerierna planera lagberedningsprojekten tidsmässigt och hörandet så att intressentgrupperna och medborgarna får tillräckliga möjligheter att på ett effektivt sätt påverka det ärende som bereds.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 267/2015 rd

Vid justitieministeriet har man dessutom utvecklat elektroniska demokratitjänster (i sin helhet på adressen www.demokrati.fi) och med hjälp av dem kan man öka medborgarnas möjligheter att delta i allt beslutsfattande.

Inom ramarna för det handlingsprogram som bereds under regeringsperioden på basis av den demokratipolitiska redogörelsen främjas utbildning i hörandeförfarande för lagberedare och användningen av metoderna. Dessutom utvecklas ny praxis för lagberedningen med avseende på öppenhet och deltagande inom ramen för regeringens projekt med försökskultur.

Helsingfors 13.11.2015

Statsminister Juha Sipilä